

Cēsu Sv.Jāņa baznīcas tornī atgriežas krusts un lode ar vēstījumu nākamajām paaudzēm

Piektdien, 23.augustā, Cēsu Sv.Jāņa evaņģēliski luteriskās baznīcas 80 metrus augstajā torņa smailē tika uzcelti un no jauna uzstādīti vēsturiskais krusts un lode, kurā iekļauta kapsula ar vēstījumu nākamajām paaudzēm. Piektdien, 23.augustā, Cēsu Sv.Jāņa evaņģēliski luteriskās baznīcas 80 metrus augstajā torņa smailē tika uzcelti un no jauna uzstādīti vēsturiskais krusts un lode, kurā iekļauta kapsula ar vēstījumu nākamajām paaudzēm.

Krusts, lode u.c. dekoratīvie elementi tika demontēti un nodoti restaurācijai š.g. aprīlī. No jauna apzeltītajā lodē tika ievietota laika kapsula ar trīs vēstījumiem – no baznīcas draudzes, no Cēsu novada domes priekšsēdētāja Jāņa Rozenberga, kā arī no AS “Būvuzņēmums Restaurators”, kas veic dievnama atjaunošanas un restaurācijas darbus.

Savā uzrunā svētbrīdī pirms kapsulas aizlodēšanas mācītājs Didzis Kreicbergs akcentēja, ka lodes pacelšana zīmīgi sakrīt ar Baltijas ceļa 30.gadadienu. Šo sakritību mācītājs nodēvēja par dievjausū un pateicās visiem baznīcas restaurācijas darbos iesaistītajiem, vienlaikus noturot aizlūgumu.

Kā savā uzrunā un vēstījumā norādīja Jānis Rozenbergs, Cēsis vienmēr cēlušas augšup.

“Šeit auguši daudzi no radošākajiem Latvijas prātiem, kas veidojuši mūsu tautas pašapziņu. Cēsis ir mūsu valsts vēstures šūpulis un dižgaru kalve. Un cauri laikiem tās nemainīgs simbols bijusi Sv.Jāņa baznīca. Baznīca, kas burtiski ceļ augšup – tās sliekšnim esot vienā augstumā ar Rīgas Pētergaili un tās sienām sniedzot nemainīgu mieru un patvērumu pēc tā izslāpušajiem. Lai šī baznīca tās atjaunotajā veidolā kalpo kā vēl spēcīgāks gara izaugsmes, Cēsu un cēsnieku simbols. Lai Sv.Jāņa baznīcai un Cēsīm saules mūžs,” sacīja Jānis Rozenbergs.

Vienlaikus ar novēlējumu Cēsu novada domes priekšsēdētājs kapsulā arī ievietoja faktu lapu par Cēsīm mūsdienās, kā arī zibatmiņu ar š.g. augusta “Cēsu Vēstīm”, pēdējo gadu pašvaldības publiskajiem pārskatiem, kā arī Cēsis 2019.gadā raksturojošām fotogrāfijām.

Kā ziņots, pavasarī demontējot krustu, tā 67 vietās cauršautajā lodē tika uzietā laika kapsula, kurā tika atrasti trīs 19.gadsimta vidū pierakstīti papīra ruļļi. Ņemot vērā, ka pati kapsula divās vietās arī cauršauta, bija bažas par tās satura stāvokli. Taču meistars, kas kapsulu izgatavojis, to bija aizvalcējis pamatīgi, lai rakstītās liecības saglabātos, tādēļ vēsturniekiem izdevās rakstīto atšifrēt.

Baznīcas torņa dekoratīvo elementu (krusta trejlapu, tornīšu izbūvju un fiāļu ložu, kā arī lielās lodes) labošanu veica AS "Būvuzņēmums Restaurators" ilggadējais kalējs Pēters Koroļs, kurš savulaik izgatavojis Rīgas Doma katedrāles torņa gaili, bet pēc 30 gadiem piedalījies tā restaurācijas darbos. Savukārt zeltīšanas darbus 19,32m² apjomā paveica uzņēmuma restauratore Inese Ozoliņa un viņas palīgs Raimonds Karveckis. No jauna ir izgatavots arī torņa smailes dekors, kas vēsturiski atradies zem bumbas, bet pēc iepriekšējiem jumta remontdarbiem nebija novietots atpakaļ.

Restaurācija notiek astoņu sadarbības partneru kopīgā projekta “Kultūra, vēsture, arhitektūra Gaujas un laika lokos” gaitā. Cēsu Svētā Jāņa baznīcas restaurācijas projekta I kārtu finansē Eiropas Reģionālās attīstības fonds (ERAF), līdzfinansējumu nodrošina Cēsu novada pašvaldība un Cēsu Sv. Jāņa lauku evaņģēliski luteriskā draudze. Baznīcas restaurācijas kopējās izmaksas prognozētas līdz pat 1,7 miljoniem eiro, no tiem 1,38 miljoni ir ERAF finansējums.